

MÄENTALON HAKA JA PELTOLAN MÄKITUPALAISS- MUSEON NIITTY

Opetuskäyttö

Mäkitupalaismuseumo kuvaa elämää 1700-luvun Suomessa. Valtakunnallisesti arvokas kulttuurihistoriallinen kohde.

Kuvaus

Tammijärven lounaisrannan ja Luhanka-Joutsamaantien välissä sijaitseva Mäentalon mäkitupalaisten ja muonamiesten asutama alue muutettiin museoksi vuonna 1962. Peltolan vanhin rakennus Isotupa rakennettiin alun perin savutuvaksi 1700-luvulla. Isotupaan on kytketty myöhemmin toinen asuinhuone ja aitta porstuoineen. Alueella on kaikkiaan 19 hirsirakennusta, jotka olivat usean perheen käytössä. Isotuvan lisäksi alueella on kaksi muuta asuinrakennusta, useita aittoja, latoja, savusauna, talli ja navetta sekä vajoja ja kaksi keittokotaa. Peltolan alueen pihapiirissä rakennukset sijoittuvat vapaamuotoisesti maastoon kuvastaan mäkitupalaisten elämänmuotoa aidoimillaan. Alkuperäiselle paikalle museoitu rakennuskanta yhdessä ympäröivän perinnemaiseman kanssa on arvioitu valtakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi.

Rakennuksissa on nähtävissä 1700-luvun vuosilukuja. Museoalue oli alun perin Mäen talon omistuksessa, ja talon työmiehet eli mäkitupalaiset asuttivat aluetta. Aluetta kutsuttiin "Peltolan kyläksi". Veikko Huuskolan omistuksesta mäkitupalaisalueen rakennukset siirtyivät vuonna 1960 Kotiseutuyhdistyksen hallintaan.

Perinnemaisemaan sisältyy useita erilaisia perinnebiotoopityyppejä, jotka ovat Luhangan kotiseutuyhdistyksen hoidossa. Laaja, yli 12 hehtaarin laidunalue levittäytyy Ruunalahden rantaan. Sen erottaa pelloista männikköinen maisemaa hallitseva hakakumpareiden nauha. Rannalla laidun on kosteaa rantaniittyä ja metsälaidunta. Kokonaisuuden kruunaavat pieni, kivikoinen niitty ja Peltolan mäkitupalaismuseumo pihaniittyineen. Alueen arvoa lisäävät kohteella tavattavat uhanalaiset ja huomionarvoiset lajit. Esimerkiksi rantaniityillä kasvavat keltasara, nurmitatar, musta-apila ja punakoiso sekä rantayrtti. Kesämuuseumossa on mahdollisuus tutustua vanhan ajan tilaan ja rakennuksiin sekä peltoalueisiin. Museo on auki kesäisin päivittäin klo 10–18.

Opasteet ja retkipalvelut

Paikalle pääsee helposti autolla ja pysäköintialue on aivan muuseumon vieressä.

Luhangan kotiseutuyhdistys, Arto Huuskola, Tammajärventie 208, 19910 Tammijärvi.

Lähteet

[Luhangan kunta](#)

<http://www.ymparisto.fi/ksu> >Maankäyttö ja rakentaminen >Kulttuuriympäristöt >Kuntakohtaiset kulttuuriympäristökohdelistat >Luhanka

Kuva: <http://www.luhanka.fi>

